

Fremsat den 1. november 2024 af Søren Egge Rasmussen (EL), Pelle Dragsted (EL), Peder Hvelplund (EL), Rosa Lund (EL), Trine Pertou Mach (EL), Leila Stockmarr (EL), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om Danmark som grønt foregangsland

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af Folketingsåret 2024-2025 at udarbejde en strategi for den grønne omstilling, der stiller følgende mål op for Danmarks klimapolitik: 1) Nettoimporten af biomassen skal udfases. 2) Danmark skal være nettoeksportør af fødevarerprotein. 3) CO₂-udledninger fra brændstof, som international skibs- og flytrafik tanker i Danmark, skal elimineres. 4) 30 pct. af Danmarks areal afsættes til beskyttet natur, hvoraf 10 pct. er strengt beskyttet.

Bemærkninger til forslaget

Danmark er ikke et grønt foregangsland. Danmarks forbrug af biomasse pr. indbygger alene er langt højere, end hvad der kan udnyttes bæredygtigt på globalt plan. Af den grund har både Klimarådet («Biomassens betydning for grøn omstilling – Klimaperspektiver og anbefalinger til regulering af fast biomasse til energiformål», Klimarådet, maj 2018, side 14) og embedsmænd fra Energistyrelsen og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet tidligere konkluderet, at Danmark ikke er et grønt foregangsland, når det gælder anvendelsen af biomasse («Embedsmænd i notat om biomasse: Danmark er langt fra at være et grønt foregangsland», Information, den 10. juni 2020).

Klimarådet har påpeget, at det høje forbrug af biomasse skyldes, at prisen på biomasse ikke afspejler den reelle klimapåvirkning ved at fælde biomassen og brænde den af. Danmark har et af de højeste forbrug af fast biomasse i EU og er samtidig det land i EU, der importerer mest biomasse pr. indbygger. Klimarådet anbefaler derfor en samlet strategi for at nedtrappe og prioritere Danmarks forbrug af biomasse («Statusrapport 2024 – Danmarks nationale klimamål og internationale forpligtelser» Klimarådet, februar 2024, side 37, 86 og 206).

I statusrapporten henviser Klimarådet desuden til, at Danmark ifølge Energistyrelsens fremskrivning fra 2023 forventes at være nettoimportør af grøn energi frem til og med 2030. Ifølge fremskrivningen vil forøgelsen af havvindkapaciteten og den løbende reduktion af importeret fast biomasse i 2031 gøre Danmark til nettoeksportør af grøn energi samlet set. Klimarådet påpeger imidlertid, at der er betydelige usikkerheder ved Energistyrelsens fremskrivning og forventningen om at blive nettoeksportør fra 2031. Der er f.eks. usikkerhed om, hvorvidt de politiske ambitioner om udbygning af havvind bliver indfriet, om importen af biomasse bliver sænket, og hvad det danske forbrug af strøm bliver i fremtiden, jf. Klimarådets statusrapport 2024, side 213, som omtalt ovenfor.

I en ny analyse har Klimarådet tillige inddraget en række andre parametre, hvor Danmarks klimapolitik fra et globalt perspektiv ikke er bæredygtig («Danmarks klimamål i 2050 – Scenarier for en langsigtet omstilling til et 100- eller 110-procentsmål», Klimarådet, august 2024).

Det drejer sig om den danske fødevarerindustri, som importerer langt mere protein til fødevarer og foder, end den leverer tilbage på verdensmarkedet gennem eksport. Klimarådet anfører, at Danmark bør sørge for at have tilstrækkelig indenlandsk produktionsoverskud af fødevarer og foder målt i både energi- og proteinindhold, så der er mulighed for eksport til resten af verden. Forslagsstillerne deler Klimarådets

analyse af, at denne målsætning bedst opnås ved at omstille dansk landbrugsproduktion til at være mindre animalsk og mere plantebaseret, hvorved der samtidig vil blive frigjort areal til andre formål, jf. Klimarådets analyse, side 26, som omtalt ovenfor.

Efter forslagsstillernes opfattelse er Danmarks andel af den internationale skibs- og flytrafik, der fortsat er undtaget fra opgørelsen af Danmarks territoriale drivhusgasudledninger, også problematisk. Flere lande har allerede taget ansvar for udledningerne fra international transport i deres klimapolitik, jf. Klimarådets analyse, side 101, som nævnt ovenfor, og forslagsstillerne mener, at Danmark bør gøre det samme. Forslagsstillerne bakker op om Klimarådets anbefaling om at sætte et nettonulmål for udledningerne fra det brændstof, som skibe og fly på udenrigsruter tanker i Danmark.

I dets analyse fra august 2024 sætter Klimarådet desuden fokus på arealer til natur og biodiversitet. Der skal ifølge rådet stilles nok areal til rådighed til at kunne etablere 30 pct. beskyttet natur på land i 2050, jf. Klimarådets analyse, side 37, som omtalt ovenfor. Dette er også på niveau med målet i EU's biodiversitetsstrategi og aftalt globalt på det seneste topmøde i regi af FN's biodiversitetskonvention i Montreal. I Danmark er vi dog meget langt fra det mål, hvor kun ca. 10 pct. af Danmarks landareal er beskyttet under forskellige naturbeskyttelsesordninger («Beskyttelse af § 3-naturtyper», Miljøministeriet, mst.dk). Ifølge Biodiversitetsrådet er det kun 1,6 pct. af landarealet, der er reelt beskyttet («Mod robuste økosystemer – anbefalinger til en dansk lov om biodiversitet», den 23. november 2023, side 86). Forslagsstillerne mener, at det haster med at få sat en konkret plan og dato for, hvordan og hvornår 30-procentsmålet nås, hvoraf 10 pct. landareal reserveres til strengt beskyttet natur.

Klimarådets analyse anskueliggør således en række scenarier, hvorved Danmark kan leve op til klimalovens CO₂-reduktionsmål på en globalt bæredygtig måde. Forslagsstillerne mener, at Folketinget bør forpligte sig til, at Danmark på vejen til et samfund med nettonul CO₂-udledninger skal tage hensyn til et globalt ansvar ved at udfase nettoimporten af biomasse og protein, tage ansvar for vores andel af den internationale skibs- og flytrafik og afsætte 30 pct. af Danmarks areal til beskyttet natur, hvoraf 10 pct. skal være strengt beskyttet natur.

Danmarks skal være et foregangsland og gå forrest i den grønne omstilling og tage ansvar – også når det gælder vores globale klimaaftryk.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmark som grønt foregangsland.

(Beslutningsforslag nr. B 21)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.